

คู่มือการดำเนินงาน ความปลอดภัยสถานศึกษา

ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาเล่มนี้ โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการปกป้อง คุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เยียวยา มีความมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในคู่มือการดำเนินงานเล่มนี้ประกอบด้วย ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยสถานศึกษา องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย การเสริมสร้างความปลอดภัย การติดต่อสื่อสาร และการกำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาปลอดภัย

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยาทรงเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านที่ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา

พฤศจิกายน ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑

ข้อมูลสถานศึกษา

๑

หลักการและเหตุผล

๑

วัตถุประสงค์

๒

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๒

ส่วนที่ ๒ สามเสาหลักของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

๒

ส่วนที่ ๓ การเสริมสร้างความปลอดภัย

๓

๑. ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา

๓

๒. มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา

๔

๓. โครงสร้างการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

๕

๔. ขั้นตอนการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

๕

๑. การป้องกัน

๖

๒. การปลุกฝัง

๑๐

๓. การปราบปราม

๑๑

๔. การจัดทำแผนเผชิญเหตุ

๑๓

- ยาเสพติด

๑๓

- ภัยความรุนแรง

๑๔

- ภัยพิบัติต่างๆ

๑๖

- อุบัติเหตุ

๑๗

- โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

๑๘

- ฝุ่น PM ๒.๕

๑๙

- การค้ามนุษย์

๒๐

- การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน

๒๐

- ภัยไซเบอร์

๒๑

คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๖๕

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลสถานศึกษา

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา อยู่ตั้ง ๑๐๑ หมู่ ๙ ตำบลคลองเกตุ อำเภอกอสุก จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๒๐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โทรศัพท์ ๐-๓๖๔๔-๑๖๔๑ โทรสาร ๐-๓๖๔๔-๒๒๖๗ E-mail : turakarn_ks@hotmail.com Website : www.kswit.ac.th เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เนื้อที่ ๕๒ ไร่ ๑ งาน ๘๐ ตารางวา

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้คนไทยในยุคปัจจุบันเกิดความตื่นตัว และสนใจในการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว ทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายได้อย่างเสรีทำให้เกิดการพัฒนาตนเองเป็นแบบพลวัต สังคมถูกขับเคลื่อนผ่านการแสดงออกด้านสิทธิเสรีภาพอย่างอิสระ โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชนในวัยเรียนที่ให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของตนเอง นักเรียนมีความสนใจในการหาข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียที่หลากหลาย อีกทั้งถ้าที่จะแสดงออกผ่านพฤติกรรม การสื่อสารออนไลน์ หรือรวมไปถึงการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในกลุ่มวัยของตนเองเพื่อที่จะให้ผู้ที่มีความเห็นต่างได้รับรู้ และแก้ไขในสิ่งที่เรียกร้อง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดการแสดงออกซึ่งความเห็นต่างที่อยู่บนพื้นฐานค่านิยมไทยอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างผู้ที่มีความเห็นต่าง ซึ่งนำมาสู่ความรุนแรง โดยเริ่มจากระดับเล็กน้อยจนถึงขั้นทำให้เกิดชนวนความแตกแยก และความเข้าใจผิดที่ลุกลามเป็นปัญหาใหญ่พร้อมทั้งส่งผลต่อความปลอดภัยของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเฝ้าระวัง ป้องกัน และสนับสนุนให้นักเรียนมีความปลอดภัยสูงสุด

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีหน้าที่กำกับดูแลครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการดูแลและรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียนที่เป็นเยาวชนและกำลังสำคัญของประเทศชาติ ดังนั้น จึงกำหนดมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) เพื่อป้องกันและดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการสร้างข้อตกลง แนวทางปฏิบัติ ในการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากการแสดงออกด้านสิทธิและเสรีภาพของนักเรียน โดยการสร้างความเข้าใจในกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการป้องกันและส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเสรีอยู่บนพื้นฐานความเหมาะสมตามคุณลักษณะของนักเรียน โดยยึดถือความปลอดภัยของนักเรียนเป็นที่ตั้ง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสิทธิเสรีภาพทางสังคม ซึ่งจะทำให้ลดช่องว่างระหว่างนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความคิดเห็นที่ขัดแย้งและส่งผลสู่การจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นโรงเรียนโคกสำโรงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งมีภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดและพัฒนาการศึกษาให้เกิดคุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งดูแล ปกป้อง ค้ำครองและช่วยเหลือให้ทุกกลุ่มบุคคลข้างต้นมีความมั่นใจในความปลอดภัยและอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาอย่างมีความสุข จึงได้กำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันภัยให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
๒. เพื่อดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
๓. เพื่อรายงานการดำเนินการด้านความปลอดภัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. โรงเรียนโคกสำโรงวิทยามีแผนความปลอดภัยตามบริบทของโรงเรียน
๒. นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับความคุ้มครองดูแลให้มีความปลอดภัย
๓. ร้อยละความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

ส่วนที่ ๒ สามเสาหลักของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

ความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษามีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับสากล ระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และระดับพื้นที่ รวมทั้งในโรงเรียน

กรอบแนวคิดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลัก (Three Pillars) ได้แก่

๑. ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย (Safer Learning Facilities)
๒. ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา (School Disaster Management)
๓. ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ (Risk Reduction and Resilience Education)

รากฐานของการวางแผนสำหรับความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน คือ การจัดทำการประเมินความเสี่ยงแบบภัยหลายชนิด การวางแผนนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลการจัดการศึกษาในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และในระดับพื้นที่ ข้อมูลเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบายของภาคการศึกษา และการจัดการในภาพรวม ซึ่งจะให้ข้อมูลเชิงประจักษ์และหลักฐานที่สำคัญสำหรับการวางแผนและการดำเนินงาน

ความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน และความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ และกรอบการดำเนินงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ ผลสัมฤทธิ์ของการบูรณาการความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนเข้าไปในกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน และนโยบายและการลดความเสี่ยงภัยพิบัติเรื่องการลดความเสี่ยง ได้แก่

๑. ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาของเด็กอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และปลอดภัย
๒. พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบัน กลไกและเครือข่ายประสานงาน รวมทั้งศักยภาพระดับประเทศในการสร้างความสามารถในการรู้รับปรับตัวและฟื้นคืนกลับ (Resilience) จากภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ภาคการศึกษา ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น
๓. บูรณาการแนวทางการลดความเสี่ยงเข้าไปในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับภัยฉุกเฉิน การตอบสนองและการฟื้นฟูจากภัยพิบัติในภาคการศึกษา
๔. ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านการลดความเสี่ยงภัยพิบัติและความขัดแย้ง
๕. เพิ่มจำนวน และความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวกับภัย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภัยหลายชนิด (multi-hazard early warning system) และข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยพิบัติ

ส่วนที่ ๓ การเสริมสร้างความปลอดภัย

๑. ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา

ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา ๙ กลุ่มภัย ดังนี้

- ๑.๑ ยาเสพติด
- ๑.๒ ภัยความรุนแรง
 - ๑) การล่องละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ
 - ๒) การทะเลาะวิวาท
 - ๓) การกลั่นแกล้ง รังแก
- ๑.๓ ภัยพิบัติต่างๆ
- ๑.๔ อุบัติเหตุ
 - ๑) ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง
 - ๒) ภัยจากยานพาหนะ
 - ๓) ภัยจากการจัดกิจกรรม
- ๑.๕ โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ
- ๑.๖ ฝุ่น PM ๒.๕
- ๑.๗ การค้ามนุษย์
- ๑.๘ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๑.๙ ภัยไซเบอร์

๒. มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา

มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษามุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ ๓ป ดังนี้

๒.๑ การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งใน และนอกสถานศึกษา ดังนี้

- ๑) การประเมินปัจจัยเสี่ยงของสถานศึกษา

- ๒) การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
- ๓) การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๔) การจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของสถานศึกษา
- ๕) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๖) การจัดโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๗) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย
- ๘) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๙) การจัดระบบคัดกรอง และดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๑๐) การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ

ต้องการช่วยเหลือ

๒.๒ การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

๑) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น

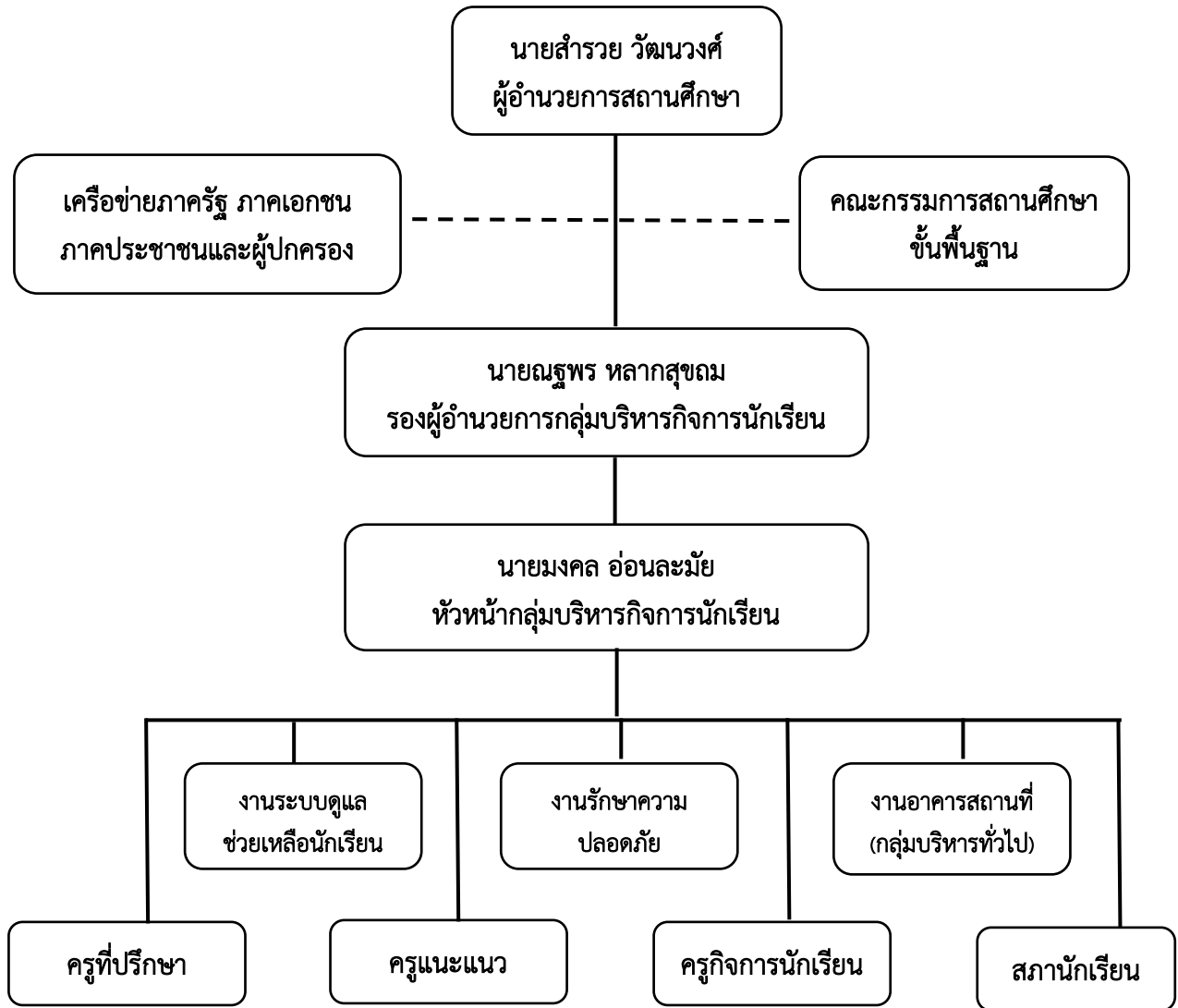
๒) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

๓) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

๒.๓ การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ได้แก่

- ๑) การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๒) การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย
- ๓) การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. โครงสร้างการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

๔. ขั้นตอนการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

- ๑) การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง
- ๒) การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัย
- ๓) การดำเนินการตามมาตรการ
- ๔) การดำเนินการตามข้อบ่งชี้ความปลอดภัย
- ๕) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา ใช้หลัก ๓ ป ได้แก่ การป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม โดยมีรายละเอียดแนวทางการปฏิบัติ และช่วงเวลาการดำเนินการ ดังนี้

๑. การป้องกัน

ตารางที่ ๑ การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) กำหนดพื้นที่ความปลอดภัย	๑.๑ ประชุมชี้แจง วางแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ภาควิชาเครือข่าย และหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๑.๒ กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัย รวมถึงป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล ๑.๓ จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ๑.๔ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา	- สถานศึกษามีการกำหนดพื้นที่การควบคุมความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล
๒) จัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา	๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาควิชาเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๒.๒ เสนอแผนความปลอดภัยของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒.๓ กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบงาน ๒.๔ กำหนดนโยบายความปลอดภัยของสถานศึกษา ๒.๕ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนความปลอดภัยสถานศึกษา	- สถานศึกษามีแผนความปลอดภัยที่ครอบคลุมทุกมิติ
๓) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา	๓.๑ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิทัศน์ห้องเรียน	- สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่มี

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษและห้องอื่น ๆ ให้มี ความปลอดภัย ๓.๒ จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความปลอดภัยใน สถานศึกษาที่หลากหลาย	ความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการ ศึกษา
๔) การจัดโครงสร้างบริหาร จัดการความปลอดภัย สถานศึกษา	๔.๑ สำรวจและประเมิน สภาพความเสี่ยงด้านความ ปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๒ สถานศึกษาจัดทำ โครงสร้างบริหารจัดการความ ปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๓ กำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการ ๔.๔ จัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ความปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๕ ประสานความร่วมมือ ของคณะกรรมการ ภาควิ เคราะห์ และหน่วยงานต้นสังกัด	- สถานศึกษามีการ จัดระบบโครงสร้างในการ บริหารจัดการความ ปลอดภัยสถานศึกษา
๕) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ความปลอดภัยสถานศึกษา	๕.๑ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ความปลอดภัยของสถานศึกษา ๕.๒ จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศ ๕.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่าง ครบถ้วนรอบด้าน ๕.๔ วิเคราะห์ข้อมูล จัดระบบหมวดหมู่สารสนเทศ ๕.๕ จัดทำรายงานระบบ ข้อมูลสารสนเทศและจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ	- สถานศึกษามีระบบข้อมูล สารสนเทศความปลอดภัย สถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๖) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย	๖.๑ ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่างๆ ๖.๒ มีการประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน ๖.๓ มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ๖.๔ มีการประเมินผลร่วมกัน ๖.๕ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ ๖.๖ มีการยกย่องชมเชยเครือข่ายภาคีความร่วมมือ	- สถานศึกษามีเครือข่ายความร่วมมือความปลอดภัยอย่างน้อย ๑ เครือข่าย
๗) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา	๗.๑ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์กร ๗.๒ กำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ช่องทางประกอบด้วย ๑) On Ground ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่างๆ ๒) On Line ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น Facebook, Line เป็นต้น ๓) On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ๗.๓ ปรับรูปแบบระบบช่องทางการสื่อสารด้านความ	- สถานศึกษามีช่องทางการสื่อสาร ๓ ช่องทาง

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	ปลอดภัยของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทและ สภาพการณ์ของสถานศึกษา	
๘) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	๘.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับสถานศึกษา ๘.๒ คัดกรองนักเรียนแยก เป็น ๓ กลุ่มได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ๘.๓ เก็บข้อมูลนักเรียน รายบุคคลด้วยเครื่องมือและ วิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น ๘.๔ จัดกิจกรรมสำหรับเด็ก กลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้ - กลุ่มปกติ จัดกิจกรรม ส่งเสริมความสามารถตามปกติ - กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกัน ปัญหา - กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรม แก้ปัญหาและระบบส่งต่อ ๘.๕ สรุป รายงานผลการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	- สถานศึกษามีระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน
๙) การประเมินนักเรียน รายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความ ต้องการ	๙.๑ มอบหมายให้ครูประจำ ชั้น/ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการ ประเมินนักเรียนรายบุคคล ๙.๒ จัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินนักเรียนรายบุคคลที่ ครอบคลุมทุกด้าน	- นักเรียนทุกคนได้รับการ ประเมินอย่างรอบด้าน

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	๙.๓ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนรายบุคคล ๙.๔ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศรายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล	

๒. การปลูกฝัง

ตารางที่ ๒ การดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนักการรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่นและสังคม	๑.๑ สำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ๑.๒ จัดลำดับความรุนแรงเร่งด่วนของความปลอดภัยสถานศึกษา ๑.๓ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความรุนแรงเร่งด่วน ๑.๔ จัดทำคู่มือ/แนวทางว่าด้วยความปลอดภัยในสถานศึกษา ๑.๕ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ๑.๖ จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อการศึกษาคนควาเพิ่มเติม	- สถานศึกษามีหลักสูตรความปลอดภัยสถานศึกษา
๒) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง	๒.๑ ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา ๒.๒ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการเนื้อหา	- สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	ความปลอดภัยสถานศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ๒.๓ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ๒.๔ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยสถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง	นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง
๓) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน	๓.๑ จัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓.๒ จัดกิจกรรมสอดแทรกด้านความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ๓.๓ สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ	- สถานศึกษามีกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๓. การปราบปราม

ตารางที่ ๓ การดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) การจัดการแก้ไขปัญหาคriminal เกิดเหตุ ความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑.๑ กำหนดแนวทาง ปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ร่วมกันทุกภาคส่วน ๑.๒ จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเขาระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์	- สถานศึกษามีระบบการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	๑.๓ เตรียมบุคลากร และเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ที่พร้อมรับสถานการณ์ ๑.๔ ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กล้องวงจรปิด สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ๑.๕. ซ้อมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิง การซ้อมหนีไฟการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ๑.๖. ประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ ๑.๗ ส่งต่อผู้ประสบเหตุ เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ ๑.๘ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน	
๒) การช่วยเหลือ เยียวยาฟื้นฟูจิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย	๒.๑ จัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาที่สามารถติดต่อประสานงานและให้การช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจได้อย่างรวดเร็วทันทั่วถึง ๒.๒ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟูและให้คำปรึกษา โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ ๒.๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม ๒.๔ ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม หน่วยงาน องค์กร เพื่อให้การช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟู ๒.๕ จัดระบบประกันภัยรายบุคคลหรือรายกลุ่มที่	- สถานศึกษามีระบบการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟูจิตใจผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	สามารถให้การคุ้มครองสำหรับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒.๖ สร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ	
๓) ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย	๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านกฎหมาย ให้ผู้ประสบเหตุได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด ๓.๒ รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัด ๓.๓ ดำเนินคดี จำแนกประเภทของเหตุที่เกิดขึ้น ติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อดำเนินการหรือดำเนินการแทนผู้ปกครอง ๓.๔ ให้ความคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในความปลอดภัย	- ผู้ประสบเหตุทุกคนได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

๔. การจัดทำแผนเผชิญเหตุ

๑. ยาเสพติด

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. ประกาศนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ทุกปีตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

๒. จัดกิจกรรมสร้างการรับรู้ ฝังร้าว สร้างภูมิคุ้มกัน กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผ่านช่องทางที่หลากหลายในสถานศึกษา เช่น โซเชียลมีเดีย เสียงตามสาย กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมหลังเลิกเรียน คาบว่าง จัดบอร์ดนิทรรศการ ตามความเหมาะสม

๓. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เพื่อสร้างความตระหนัก และให้นักเรียนเกิดความรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

๔. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาและเครือข่ายบุคคล/กลไกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหายาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนเช่น เครือข่ายนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง เครือข่ายเยาวชน กลุ่มเพื่อนนักเรียน สภาดูแลและเยาวชน องค์การวิชาชีพ เป็นต้น

๕. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตามความสามารถที่ถูกต้องและเพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และห่างไกลจากยาเสพติด เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา กิจกรรมจัดทำสื่อสร้างสรรค์ กิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติด วันงดสูบบุหรี่โลก เป็นต้น

๖. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. จัดตั้งชุดปฏิบัติการภายในเพื่อตรวจค้น ระวังเหตุจากการใช้สารเสพติด
๒. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี
๓. ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไข
๔. จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับ

การบำบัด

๒. คัดกรองและตรวจสุขภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเป็นประจำ
๓. ครูที่ปรึกษา ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่าง

ใกล้ชิด

๒. ภัยความรุนแรง

๒.๑ การล่อลวงละเมิดทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. แต่งตั้งคณะทำงานป้องกันและแก้ไขปัญหาล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในโรงเรียน เพื่อเป็นกลไกในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในโรงเรียน

๒. จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในโรงเรียน

๓. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในโรงเรียน ให้ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

๔. จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกในพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติ เพื่อป้องกันปัญหาล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศอย่างต่อเนื่อง

๕. จัดสถานที่ให้เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในโรงเรียน

๖. ประเมินความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ และแก้ไขจุดเสี่ยงจากการประเมินทันที

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. รับฟังผู้ถูกล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศอย่างตั้งใจด้วยความเห็นใจ และไม่ตัดสินถูกผิด เพื่อให้ผู้ถูกล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศมีโอกาสที่จะพูดในสิ่งที่ตนต้องการ กับบุคคลที่ต้องการให้ความช่วยเหลือ ในที่ปลอดภัยและเป็นส่วนตัว การรับฟังเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะเยียวยาทางด้านอารมณ์

๒. สอบถามเกี่ยวกับความจำเป็นและความกังวล ประเมินและตอบสนองต่อความจำเป็นและความกังวลด้านต่าง ๆ ของผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ทั้งทางอารมณ์ ทางร่างกาย ทางสังคม และเคารพต่อความต้องการและตอบสนองต่อความจำเป็นที่ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต้องการ รับฟังและให้ความใส่ใจต่อสิ่งที่ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศพูดถึงเกี่ยวกับความจำเป็นและความกังวล ซึ่งต้องแยกความจำเป็นและความกังวล เป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความจำเป็นทางร่างกาย ความจำเป็นทางอารมณ์ หรือความจำเป็นทางเศรษฐกิจความกังวลด้านความปลอดภัย หรือความช่วยเหลือทางสังคมที่ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศจำเป็นต้องได้รับ

๓. พูดคุยกับผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ถึงแผนที่จะปกป้องผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศจากภัยคุกคาม หากเกิดความรุนแรงขึ้นอีก เพื่อช่วยผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศประเมินสถานการณ์และวางแผนถึงความปลอดภัยในอนาคต

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความปลอดภัยของผู้ถูกละเมิดหรือผู้ถูกกระทำหลังจากการได้รับความรุนแรงทางเพศ
๒. ประเมินความเสี่ยงเฉพาะหน้าของความรุนแรงจากคนใกล้ชิด
๓. ช่วยเหลือผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ โดยให้เข้าถึงข้อมูล บริการ และการช่วยเหลือทางสังคม (ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร ๑๓๐๐) เพื่อให้ผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศสามารถเข้าถึงแหล่งช่วยเหลือสำหรับด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการช่วยเหลือทางสังคม ทั้งนี้สามารถพูดคุยกับผู้ถูกล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศถึงความจำเป็นที่ต้องการ

๒.๒ การทะเลาะวิวาท

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. แต่งตั้งคณะทำงานป้องกัน และแก้ไขปัญหการทะเลาะวิวาทในโรงเรียนเพื่อเป็นกลไกในการป้องกัน และแก้ไขปัญหในโรงเรียน
๒. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประสานงานกับหน่วยงานที่มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU เครือข่ายคุ้มครองเด็กจังหวัด ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
๓. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. จัดให้มีการหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีเหตุทะเลาะวิวาททันที และประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกรณีเกิดเหตุภายนอก
๒. ประสานกับโรงพยาบาลในกรณีที่มีผู้บาดเจ็บ

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประสานผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ และจัดเจ้าหน้าที่ดูแล โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ
๒. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โรงพยาบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานพินิจ แล้วแต่กรณี
๓. สอบสวนมูลเหตุของการทะเลาะวิวาท แล้วดำเนินการตามระเบียบของสถานศึกษา

๒.๓ การกลั่นแกล้ง รังแก

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. ปลุกฝังให้นักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเคารพสิทธิของผู้อื่น และให้เกียรติซึ่งกันและกัน จัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความตระหนักในเรื่องของการกลั่นแกล้ง และการปฏิบัติตนเชิงบวกต่อผู้อื่น
๒. ให้ความรู้กับผู้ปกครอง เพื่อการเอาใจใส่ และสังเกตสัญญาณความผิดปกติของบุตรหลาน
๓. มีครูนักจิตวิทยาหรือครูแนะแนวคอยให้คำปรึกษา

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. สร้างช่องทางในการแจ้งปัญหา และขอความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมแก่นักเรียน
๒. มีครูนักจิตวิทยาหรือครูแนะแนวคอยให้คำปรึกษา

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. มอบหมายครูประจำชั้น และครูผู้สอนสอดส่องดูแลประสานผู้ปกครองเมื่อเกิดปัญหา เพื่อการแก้ไขและปรับพฤติกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

๓. ภัยพิบัติต่างๆ (อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย)

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. จัดให้มีเวรยามตรวจตรา ฝ้าระวัง ป้องกันและสำรวจตรวจตราระบบความปลอดภัย และความเรียบร้อยของอาคาร สำนักงาน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
๒. การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย เน้นให้มีจิตสำนึก และความพร้อมในการป้องกันการเกิด อัคคีภัย จัดทำแผนเผชิญเหตุ : การป้องกันภัยพิบัติของหน่วย รวมถึงการขนย้าย กำลังพล เอกสาร สิ่งของอุปกรณ์ และในส่วนต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

๓. ข้อพึงปฏิบัติ

- ห้ามนำวัตถุไวไฟ ที่มีใช้วัสดุสำนักงานเข้ามาเก็บไว้ในอาคารสำนักงาน
- ห้ามนำอุปกรณ์ไฟฟ้านอกเหนือจากอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ทางโรงเรียนจัดไว้มา ใช้ในโรงเรียน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียน
- ห้ามสูบบุหรี่ในโรงเรียน
- ให้มีการนำขยะทิ้งนอกอาคารทุกวัน
- ศึกษาจดจำช่องทางเข้า ออกปกติ ช่องทางหนีไฟ และเส้นทางขนย้ายสิ่งของ จุดรวมพล และจุดรวบรวมสิ่งของ เมื่อเกิดเพลิงไหม้
- ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. การแจ้งเหตุกรณีเกิดเหตุในเวลาราชการ
 - ผู้พบเห็นให้รีบแจ้งเหตุ โดยตั้งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ที่อยู่ใกล้ที่สุด
 - หากสัญญาณขัดข้องให้ใช้วิธีตะโกนให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ ตั้งสติให้ดี แล้วแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ให้ระบุด้านที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ (บอกให้ชัดเจน) ผู้ได้รับบาดเจ็บอันตราย ระดับ

ความรุนแรงของเพลิงไหม้ (เกิดเหตุเล็กน้อยหรือไฟลุกลามรวดเร็ว) สาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ (ถ้าทราบ) และแจ้งผู้บริหารโรงเรียนทราบทันที

- อพยพนักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย
- ติดต่อประสานหน่วยพยาบาลใกล้เคียง ในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

๒. การแจ้งเหตุกรณีเกิดเหตุนอกเวลาราชการ

- ผู้พบเห็นให้รีบแจ้งเหตุ โดยตั้งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ที่อยู่ใกล้ที่สุด
- รีบแจ้งสถานีดับเพลิง
- แจ้งผู้บริหารโรงเรียน

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ติดตามการค้นหาและช่วยชีวิตผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต
๒. ขนย้ายทรัพย์สินไปยังพื้นที่ปลอดภัย
๓. ปรับปรุงซ่อมแซมแก้ไขความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติ
๔. ประเมินความเสียหาย และรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้เป็นลายลักษณ์อักษร

ต่อผู้อำนวยการทันที

๔. อุบัติเหตุ

๔.๑ ภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
๒. ตรวจสอบระบบไฟฟ้า สายไฟ โครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือตามความจำเป็น
๓. ปฐมนิเทศนักเรียนใหม่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ จัดทำป้ายและแผนผัง ข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตรายทุกชั้นเรียน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. ผู้พบเห็นแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบโดยเร็วที่สุด
๒. จัดให้มีผู้รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่การพยาบาล และนำส่งสถานพยาบาลใกล้เคียง
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ปรับปรุงซ่อมแซมแก้ไขความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพปกติ
๒. ประเมินความเสียหาย และรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้ต่อผู้บังคับบัญชาทราบอย่างเร่งด่วน
๓. สำรวจความต้องการด้านต่าง ๆ

๔.๒ ภัยจากยานพาหนะ

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. กำกับดูแลนักเรียนที่ใช้รถจักรยาน หรือรถจักรยานยนต์ที่นำมาโรงเรียนให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด
๒. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารเพื่อความปลอดภัยแก่นักเรียนและเจ้าของรถ เช่น ห้ามห้อยโหน ปีนป่าย หยอกล้อขณะรถเคลื่อนที่
๓. ตรวจสอบประวัติคนขับ ความสามารถในการขับขี่และใบอนุญาตการขับขี่

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. จัดให้มีช่องทางให้ผู้พบเห็นแจ้งทางโรงเรียน
๒. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถนน โรงพยาบาล

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความเสียหาย และรายงานสถานการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาทราบอย่างเร่งด่วน
๒. เสริมสร้างขวัญและกำลังใจของนักเรียนและบุคลากรให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

๔.๓ ภัยจากการจัดกิจกรรม

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. เตรียมการและวางแผนดำเนินงานของกิจกรรมอย่างชัดเจน และถูกต้องตามระเบียบราชการ
๒. จัดครูควบคุม ดูแลให้อยู่ในความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๓. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. ผู้เห็นเหตุการณ์รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันทีที่เกิดเหตุ
๒. ผู้รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่การพยาบาล เข้าปฐมพยาบาลเบื้องต้นทันที

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผู้บาดเจ็บส่งสถานพยาบาลที่ใกล้เคียงทันที
๒. ประเมินความเสียหาย และรายงานสถานการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาทราบอย่างเร่งด่วน

๕. โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

โรคอุบัติใหม่ หมายถึง โรคติดเชื้อชนิดใหม่ มีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้นในอนาคต เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น

โรคอุบัติซ้ำ หมายถึง โรคติดเชื้อที่เคยแพร่ระบาดในอดีตกลับมาระบาดขึ้นอีก เช่น โรควัณโรค โรคไข้เลือดออก และโรคมือ เท้า ปาก เป็นต้น

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. จัดทำแผนเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมรองรับสถานการณ์ เกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

๒. สร้างองค์ความรู้ให้แก่ครู และบุคลากร ในเรื่องแนวทางการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน การป้องกันมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคต่าง ๆ ให้ระบามากขึ้น

๓. ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง ประสานงานกับโรงพยาบาลเพื่อดูแลนักเรียนที่มีร่างกายอ่อนแออย่างใกล้ชิด

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในกรณีมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในโรงเรียน

๒. ติดต่อประสานงานกับหน่วยพยาบาลใกล้เคียงเพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

๓. คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เพื่อกักตัวสังเกตอาการ

๔. ปิดสถานศึกษาเมื่อมีนักเรียนติดโรคระบาดจำนวนมาก

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความเสียหาย รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็วที่สุด

๒. แจ้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ

๓. ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔. จัดระบบติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๕. ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๒. ฝุ่น PM ๒.๕

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. ทำความสะอาดห้องเรียน อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น พัดลม เครื่องปรับอากาศ มุ้งลวด ผ้า màn แปรงลบกระดาน หรืออื่น ๆ ที่เป็นแหล่งสะสมฝุ่น ให้สะอาด และจัดให้เป็นระเบียบ

๒. จัดให้มีการระบายอากาศภายในห้องเรียน เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในห้องรู้สึกสบายตัว เช่น เปิดประตูหน้าต่างเพื่อถ่ายเทอากาศ เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศเพื่อหมุนเวียนอากาศภายในห้อง ซึ่งหากใช้เครื่องปรับอากาศควรบำรุงรักษาทุก ๖ เดือน

๓. จัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เช่น จัดให้มีพื้นที่สีเขียวหรือปลูกต้นไม้ดักฝุ่น ทำความสะอาดถนน กำหนดจุดจอดรถหรือการรับส่งนักเรียน นักศึกษา พร้อมทั้งมีป้ายแสดงการดับเครื่องยนต์ขณะจอด ไม่จัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่น รถโรงเรียนไร้ควันดำ ห้ามเผาทุกชนิด ไม่ใช่เตาถ่านปรุงประกอบอาหาร

๔. เตรียมความพร้อมของห้องพยาบาล เวชภัณฑ์ จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่นสำหรับเด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยงสูง

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. สื่อสารข้อมูลสถานการณ์มลพิษทางอากาศและวิธีการป้องกันตนเองแก่นักเรียน นักศึกษาทุกวัน และสังเกตอาการนักเรียน นักศึกษา หากมีอาการผิดปกติ เช่น เคืองตา คันตา ตาแดง ให้ใช้น้ำสะอาดล้างดวงตา หลีกเลี่ยงการขยี้ตา และดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้หากอาการรุนแรงให้ไปพบแพทย์ทันที

๒. ดูแลเด็กนักเรียน นักศึกษาที่มีโรคประจำตัวอย่างใกล้ชิด หากพบว่ามีอาการผิดปกติ เช่น ไอบ่อย หายใจลำบาก หายใจไม่ออก แน่นหน้าอก ให้รีบพาไปพบแพทย์

๓. หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกอาคารในช่วงที่ PM๒.๕ อยู่ในระดับตั้งแต่ (๒๖-๓๗ มคก./ลบ.ม.) ขึ้นไป เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง การออกกำลังกายกลางแจ้ง

๔. ให้นักเรียน ครู และบุคลากรสวมหน้ากากป้องกันฝุ่นทุกครั้งเมื่ออยู่ในที่โล่งแจ้ง

๕. ประสานหน่วยพยาบาลใกล้เคียงเพื่อเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความเสียหาย รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็วที่สุด

๒. แจ้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ

๓. ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๗. การค้ำมนุษย์

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา

๒. จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา

๓. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

๔. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อดำเนินการติดตามค้นหาพื้นที่ที่เกิดเหตุ ล่อลวงและลักพา

๒. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความปลอดภัยของผู้ถูกกระทำหลังประสบเหตุ และให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน

๒. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ

๓. ประสานงานกับภาคีเครือข่าย หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา

๘. การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา

๒. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

๓. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
๒. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อดำเนินการติดตามค้นหาพื้นที่ที่เกิดเหตุ
๓. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. ประเมินความปลอดภัยของผู้ถูกกระทำหลังประสบเหตุ และให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน
๒. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ
๓. ประสานงานกับภาคีเครือข่าย หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน

๙. ภัยไซเบอร์

การปฏิบัติก่อนเกิดเหตุ

๑. ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่ไม่ปลอดภัย ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา
๒. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
๓. ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อป้องกันแก้ไขภัยไซเบอร์

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ

๑. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตราควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่
๒. ดำเนินการตรวจสอบและร่วมแก้ไข หากพบนักเรียนได้รับผลกระทบจากภัยไซเบอร์ ติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การปฏิบัติหลังเกิดเหตุ

๑. มอบครูประจำชั้น ติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลังดำเนินการแก้ไขแล้ว เพื่อติดตามผล

บรรณานุกรม

- คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๓)
- คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖
- คู่มือโครงการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานศึกษา
- มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๒
- มาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- แบบประเมินตนเองตามมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- คู่มือการรับมือแผ่นดินไหว
- คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕
- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖

รายชื่อคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

รายชื่อคณะกรรมการ

๑. นายสำรวย	วัฒนวงศ์	ประธาน
๒. นายณัฐพร	หลาสุขุณ	รองประธาน
๓. นางสาวสุภารัตน์	อึ้งถาวรดี	
๔. นางวิไลวรรณ	สุดโลก	
๕. นางสาวเขงจิต	น้อยวงษ์	
๖. นายมงคล	อ่อนละมัย	
๗. นางระหง	มาเจริญ	
๘. นางณิระชา	โพธิ์บัว	
๙. นางสุณี	คุ้มทอง	
๑๐. กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน		

โรงเรียนโคกสำโรงวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

